

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Goed fixeren belangrijk voor goede hechting beenfractuur

Gebroken achterpoot

Een blonde d'Aquitainekalf dat enkele dagen ervoor was geboren, was nogal pittig van karakter. Het kalf was zo al door de sloot gegaan en op een morgen stond het vermoedelijk door een ongeluk op drie poten in de wei. De veehouder belde met de vraag of de poot misschien gebroken kon zijn.

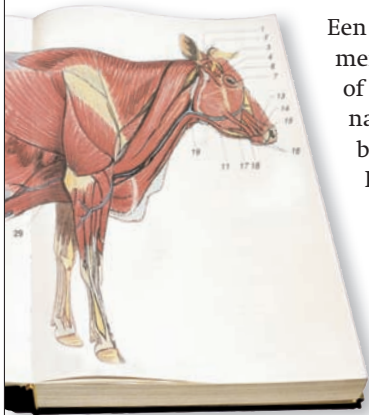
Op het bedrijf knoopten we de koe vast. Het kalfje, dat zijn moeder netjes was gevolgd, kon ik zo vangen en onder narcose brengen voor onderzoek en behandeling. Ik onderzocht de achterpoot en kon een schuine breuk in de metatarsus of het onderbeen voelen. Het ging dus om een gebroken achterpoot.

Een schuine fractuur gaat meestal gepaard met een open wond, maar dat was nu gelukkig niet het geval. Het pootje van het jonge dier was onder de breuk niet echt gezwollen en was ook nog lekker warm, wat een goed teken is. Een achterpootbreuk is doorgaans minder gunstig wat genezing betreft, maar de veehouder wilde het dier toch graag helpen. Het ging immers om een vaarskalf van een van zijn beste fokkoeien.

Daarop heb ik het kalf zorgvuldig ingegipst en de gewrichten boven en onder de breuk goed gefixeerd. Tot slot gaf ik het dier nog een langwerkende pijnstiller. Ik vroeg de veehouder ook om het dier nog even in de gaten te houden om te zien of het kalf de achterpoot goed gebruikte. Dat is een teken dat het gipsverband goed is aangebracht en dat de breuk weer heelt. Ruim drie weken later bezocht ik het bedrijf opnieuw. Ik bracht het kalf opnieuw onder narcose. Dit keer om het gips van de achterpoot af te halen. De achterpoot zat er weer mooi onder. Toen het gips eraf was, liet ik het kalfje weer ontwaken. Zo snel als het vaarskalf kon, ging het er tussen het hekwerk weer vandoor, in de richting van zijn moeder.

De encyclopedie **fractuur**

Een breuk of een fractuur herkent men doordat er geen steunname of belasting van de poot is. Met name bij kalfjes is te zien dat het been erbij 'bungelt'.

Bij een fractuur is er altijd gevaar van infectie. Ook al is er geen sprake van een open wond, dan nog kan door kneuzingen of bloedingen rondom het breukgebied een infectie optreden.

De genezingskans hangt af

van de leeftijd van het dier. Bij jonge dieren valt het aangroeien van het bot nog mee, wat de slagingskans op herstel vergroot. Bepalend is ook de mogelijkheid tot het immobiliseren van de breuk. Dat gebeurt door het gewricht boven en onder de breuk vast te leggen met de hulp van gips. Bij het onderbeen is dat doorgaans goed haalbaar, moeilijker is het immobiliseren van een breuk van het bovenbeen. Bij het ingipsen is het belangrijk goed te letten op een correcte stand van het been tijdens het uitharden.

Een goede steunname en gebruik van het ingegipste been is een goed teken. Het gipsverband mag er na drie weken afgehaald worden. Bij volwassen dieren is dat na iets langere tijd door een minder snelle botgenezing.